

POVEČANJE STOPENJ DDV – NAJPOGOSTEJŠA VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Pojasnilo DURS, št. 4230-360780/2013-3 01-620-05, 5. 7. 2013

V zvezi s povečanjem stopenj DDV po ZIPRS1314-A je bilo izdano pojasnilo št. 4230-360780/2013-2 01-620-05 z dne 5. 6. 2013, ki je objavljeno na spletni strani DURS.

V nadaljevanju vam posredujemo odgovore na najpogostejša vprašanja:

1. Davčni zavezanec je v aprilu 2013 izdal račune najemnikom za storitev najema priveza plovil za obdobje od 1. 4. 2013 do 31. 3. 2014 po stopnji 20 %. Ali je treba, zaradi spremembe stopnje DDV, že izdane račune popraviti, glede na to, da vsi računi na dan 30. 6. 2013 še niso bili plačani?

V primeru, ko so bili računi za letno najemnino izdani na začetku obdobja (april 2013), znesek najemnine pa na dan 30. 6. 2013 ni bil plačan, je treba račune, na katerih je bila za celotno letno obdobje najema uporabljena stopnja, ki je veljala pred 1. 7. 2013, popraviti. Ker se letna najemnina nanaša na obdobje od 1. 4. 2013 do 31. 3. 2014, obveznost za obračun DDV nastane v trenutku, ko poteče obdobje, na katerega se račun nanaša, to je na dan 31. 3. 2014. Pri popravku računa pa je treba upoštevati, da se za vnaprej plačan znesek najemnine, ki je bil plačan do vključno 30. 6. 2013, uporabi stopnja, ki je veljala pred 1. 7. 2013, od zneska letne najemnine, ki je bil na dan 30. 6. 2013 neplačan, pa je treba na popravku računa uporabiti stopnjo DDV, ki velja od 1. 7. 2013 dalje.

2. Davčni zavezanec izda najemniku v juniju 2013 račun za obdobje najema od 1. 6. 2013 do 1. 6. 2014. Ali mora davčni zavezanec na izdanem računu obračunati DDV po stopnji 22 %, oziroma, ali lahko posebej obračuna DDV od najemnine za privez plovil za obdobje od 1. 6. 2013 do 30. 6. 2013 po stopnji 20 % ter za obdobje od 1. 7. 2013 do 1. 6. 2014 po stopnji 22 %?

Glede na pogodbeno dogovorjeno obdobje najema sta v tem primeru možni dve situaciji:

a) Če je dogovorjeno obdobje najema od 1. 6. 2013 do 1. 6. 2014, se uporabi stopnja DDV na računu, kot je navedeno v odgovoru na vprašanje pod št. 1 (torej se po stopnji 20 % obračuna DDV za obdobje od 1. 6. 2013 do 30. 6. 2013 od plačanega zneska najemnine, za ostali, neplačani del najemnine pa se obračuna DDV po stopnji 22 %).

b) Če pa je dogovorjeno obdobje najema od 1. 6. 2013 do 30. 6. 2013, obveznost obračuna DDV nastane, ko poteče obdobje najema, torej na dan 30. 6. 2013, zato se na računu uporabi stopnja 20 %, ne glede na to, ali je znesek najemnine plačan ali ne.

Za obdobje najema od 1. 7. 2013 do 1. 6. 2014 se na računu DDV obračuna po stopnji 22 %, razen v primeru, če je bila ta najemnina vnaprej plačana do 30. 6. 2013 in je obveznost obračuna DDV nastala na dan prejema plačila, se od plačanega zneska najemnine do 30. 6. 2013, obračuna DDV po stopnji 20 %.

3. Katera stopnja DDV bo uporabljena na računu oziroma položnici za opravljene storitve (komunalne storitve, telefonske klice) ali dobave blaga (električne energije, vode) v juniju 2013, če bo račun izdan v juliju 2013?

Če je račun oziroma položnica za opravljeno storitev (npr. komunalno storitev odvoza smeti ali za opravljene telefonske klice) ali opravljeno dobavo blaga (npr. električne energije, vode) izdan za obdobje od 1. 6. do 30. 6. 2013 v juliju 2013, je pravilno, da se DDV obračuna po stopnji, ki je veljala pred 1. 7. 2013 (8,5 % za odvoz smeti ali dobavo vode ter 20 % za dobavo el. energije).

Če bo na računu oziroma položnici zaračunana tudi naročnina za naslednji mesec (za julij 2013), ki pa v mesecu juniju 2013 še ne bo plačana, pa je pravilno, da se od zaračunane in neplačane naročnine za mesec julij 2013 obračuna DDV po stopnji, ki velja od 1. 7. 2013 dalje.

4. Katera stopnja DDV se uporabi v primeru, ko se po 1. 7. 2013 izstavi delni dobropis ali bremepis za storitve ali dobave blaga, ki so opravljene in zaračunane pred 1. 7. 2013?

V primeru, ko se po 1. 7. 2013 izstavi delni dobropis ali bremepis za storitve ali dobave blaga, ki so opravljene in zaračunane pred 1. 7. 2013, se na dobropisu ali bremepisu uporabi stopnja DDV, ki je veljala pred 1. 7. 2013 (20 % ali 8,5 %), ne glede na to, kdaj je dobropis ali bremepis izdan.

5. Katera stopnja DDV se uporabi v primeru, ko se po 1. 7. 2013 izstavi dobropis za celotno dobavo blaga, ki je opravljena in zaračunana pred 1. 7. 2013 in se izstavi nov račun, pri čemer se blago zamenja?

Po 7. členu Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost – pravilnik (Uradni list RS, št. 141/06, 52/07, 120/07, 21/08, 123/08, 105/09, 27/10, 104/10, 110/10, 82/11, 106/11, 108/11, 102/12 in 54/13) se pri zamenjavi blaga ali storitev šteje, da je vsak dobavitelj oziroma izvajalec storitev opravil obdavčljivo dobavo. Iz navedenega izhaja, da je treba na novem izdanem računu od dobave blaga ali storitve obračunati DDV po stopnji, ki velja od 1. 7. 2013 dalje (22 % oziroma 9,5 %), saj bo dobava (zamenjava) opravljena po 1. 7. 2013. Dobropis pa se izda po stopnji, ki je veljala pred 1. 7. 2013 (20 % oziroma 8,5 %, torej po stopnji, po kateri je bila tudi zaračunana prvotno opravljena dobava pred 1. 7. 2013).

Predpostavljamo, da ne gre za situacijo iz tretjega odstavka 7. člena pravilnika.

6. Katera stopnja DDV se bo uporabila na dobropisu za količinski popust, ki se bo nanašal na vsa dobave, opravljene v letu 2013 in ali je treba na dobropisu navesti številke vseh računov, na katere se ta dobropis nanaša?

Na dobropisu, ki se bo nanašal na vse dobave, opravljene v letu 2013, je treba navesti stopnjo DDV, ki je bila izkazana na računih, na katere se bo popravek nanašal. Če so predmet dobropisa količinski popusti za obračunska obdobja, ki se nanašajo na dobave, ki bodo opravljene v letu 2013, je treba na dobropisu ločeno navesti dobave, opravljene v obdobju od 1. 1. 2013 do 30. 6. 2013, za katere je bila uporabljena stopnja DDV, ki je veljala pred 1. 7. 2013 in ločeno dobave, opravljene v obdobju od 1. 7. 2013 do 31. 12. 2013, za katere se je uporabila stopnja DDV, ki velja od vključno 1. 7. 2013 dalje.

Na dobropisu je treba navesti vse številke računov, na katere se ta dobropis nanaša, saj mora biti na izdanem dobropisu nedvoumno izkazana povezava med prvotno izdanim računom in dobropisom. Povezava med prvotno izdanim računom in dobropisom pa ni nedvoumno izkazana, če je na dobropisu navedeno samo obdobje dobave, brez navedbe številke računov, ki se nanašajo na dobave v tem obdobju.

7. V katera polja obračuna DDV za obdobja po 1. 7. 2013 se vpisujejo podatki o DDV, obračunanem po stopnjah, ki so veljale pred 1. 7. 2013?

DDV, obračunan po stopnjah, ki so veljale pred 1. 7. 2013 (pred spremembo stopenj DDV na podlagi ZIPRS1314-A), se vpisuje v ustrezna polja obračuna DDV, kot so bila določena pred spremembo stopenj DDV in sicer:

- obračunani DDV v polja 21, 22, 23, 23a, 24, 24a, 25, 25a in 26;
- odbitek DDV v polja 41 in 42.

8. Katero stopnjo DDV uporabijo davčni zavezanci, ki uporabljajo posebno ureditev obračunavanja DDV po plačani realizaciji, v zvezi z dobavami blaga in storitev, ki so bile opravljene pred 1. 7. 2013?

Davčni zavezanci, ki so pred 1. 7. 2013 uporabljali posebno ureditev obračunavanja DDV po plačani realizaciji v skladu s 131. členom ZDDV-1, v zvezi z dobavami blaga in storitev, ki so vključene v obračunavanje DDV po navedeni ureditvi in so bile le-te opravljene pred 1. 7. 2013, obračunajo DDV po stopnjah, ki so veljale pred 1. 7. 2013, in sicer ne glede na to, kdaj je bilo oziroma bo prejeto plačilo za opravljeno dobavo.

9. Davčni zavezanec navaja, da je v pojasnilu DURS, št. 4230-360780/2013-2 navedeno, da se pri pridobitvah blaga znotraj Unije, v primeru izdaje računa dne 28. 6. 2013 in pridobitve blaga dne 30. 6. 2013, glede na datum obdavčljivega dogodka in s tem obveznosti obračuna DDV dne 15. 7. 2013, uporabi nova stopnja DDV in prosi za dodatno pojasnilo.

V pojasnilu DURS, št. 4230-360780/2013 z dne 5. 6. 2013 je navedeno, da je več o nastanku obveznosti obračuna DDV od pridobitev blaga znotraj Unije navedeno v pojasnilu DURS, št. 4230-750361/2012-2 z dne 20. 2. 2013, ki je objavljeno na [spletni strani DURS](#).

Iz pojasnila izhaja, da v primerih, ko je račun izdan pred opravljeno dobavo blaga, še ne nastane obveznost obračuna DDV, ker obdavčljivi dogodek ni nastal in niso izpolnjeni pravni pogoji, potrebni za nastanek obveznosti obračuna DDV.

Tako pri pridobitvah blaga znotraj Unije obveznost obračuna DDV nastane na dan izdaje računa le, če je račun izdan po opravljeni dobavi blaga in pred 15. dnem v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem je nastal obdavčljivi dogodek.

Iz navedenega izhaja, da v primeru izdaje računa dne 28. 6. 2013 za pridobitev blaga znotraj Unije dne 30. 6. 2013, nastane obveznost obračuna DDV od pridobitve dne 15. 7. 2013 in se za obračun DDV uporabijo nove stopnje DDV.

10. Kaj je delna dobava?

Niti ZDDV-1 niti pravilnik ne določata, kaj je delna dobava. Ker tudi ZIPRS1314-A ne določa, kaj se šteje za delno dobavo, je treba uporabiti splošne določbe o tem, kdaj nastane obdavčljivi dogodek in obveznost obračuna DDV.

V primeru, ko po splošnih določbah davčna obveznost še ne bi nastala do 30. 6. 2013, vendar pa je bil del dobave že opravljen do vključno 30. 6. 2013, se od tega dela že opravljene dobave (do vključno 30. 6. 2013) lahko obračuna DDV po stopnjah, ki so veljale pred 1. 7. 2013, če je račun za že opravljene dobave izdan najkasneje do 20. 7. 2013.

Primeri uporabe stopnje DDV za delne dobave so navedeni v Tabeli 2 prej navedenega pojasnila DURS, št. 4230-360780/2013-2 01-620-05 z dne 5. 6. 2013.

Če po splošnih določbah ZDDV-1 in pravilnika nastane obdavčljivi dogodek in obveznost obračuna DDV do 30. 6. 2013, se od take dobave obračuna DDV po stopnjah, ki so veljale pred 1. 7. 2013.

11. Ali se lahko uporabi tretji odstavek 60.a člena ZIPRS1314-A tudi za dobave, kjer je davčni zavezanec kot prejemnik blaga ali storitev po 76.a členu ZDDV-1 plačnik DDV oziroma opravljanje tuje storitve, za katere je plačnik DDV prejemnik storitve?

Za dobave po 76.a členu ZDDV-1, za katere je plačnik DDV prejemnik blaga ali storitev in opravljene storitve iz prvega odstavka 25. člena ZDDV-1, če te storitve opravi davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji in je plačnik DDV po tretji točki prvega odstavka 76. člena ZDDV-1 prejemnik storitve, se lahko uporabi tretji odstavek 60.a člena ZIPRS1314-A.

Na podlagi tretjega odstavka 60.a člena ZIPRS1314-A lahko v primeru delnih dobav blaga ali storitev, opravljenih pred 1. 7. 2013, davčni zavezanec na dan 30. 6. 2013 obračuna DDV po stopnjah, ki so veljale pred 1. 7. 2013, če je račun za že opravljene dobave izdan najkasneje do 20. 7. 2013.

Ker pa v primerih iz 76. in 76.a člena ZDDV-1, po katerih mora DDV obračunati in plačati prejemnik dobav, ta ne more vplivati na to, kdaj dobavitelj izda račun, v teh primerih lahko obračuna DDV prejemnik na podlagi stopnje, ki je veljala pred 1. 7. 2013, če razpolaga z informacijami, potrebnimi za obračun DDV, hkrati pa je tudi že nastala obveznost obračuna DDV.

Navajamo primer, ko je sklenjena pogodba za gradbeno storitev, ki se bo opravljala od 15. 6. do 15. 7. 2013, račun pa bo izdan 20. 7. 2013. Po določbah ZDDV-1 nastane v tem primeru obveznost obračuna takrat, ko je storitev opravljena, opravljena pa je v mesecu juliju (uporabi se nova stopnja).

V primeru delnih dobav, pri katerih je plačnik DDV prejemnik blaga ali storitev, pa velja naslednje: če je del dobave opravljen do 30. 6. 2013, drugi del pa do 15. 7. 2013, izvajalec pa bi račun izdal šele 21. 7. 2013 ali kasneje, bi prejemnik storitve lahko na podlagi informacij o nastanku obveznosti obračuna ter o davčni osnovi obračunal DDV za prvi del dobave še po stopnji, ki je veljala pred 1. 7. 2013.